DOI: 10.48305/jhsr.v20i1.1531 Published by Vesnu Publications

Journal of Health System Research Vol. 20, No. 1, Spring

Received: 16.05.2022 Accepted: 09.05.2023 Published: 03.04.2024

Structural Equation Modeling of Attitudes toward Marriage Based on Emotional Regulation and Schema Mode

Nahid Mikelani[1], Hasan Rezaei-Jamaloei[2], Mahdi Taheri[3], Elham Didehban[4]

Original Article

Abstract

Background: The present study aimed to investigate the attitude towards marriage based on schema mentalities with emphasis on the mediating role of interpersonal emotional regulation in students.

Methods: This cross-sectional study was conducted using structural equation modeling (SEM). The statistical population of the study consisted of all undergraduate students of Islamic Azad University, Najafabad Branch, Najafabad, Iran, in 2019, which included 13254 people. Based on the theory of Muller, 320 people were selected from the community using convenience sampling and completed the Schematic Mindset Questionnaire (SMQ), Braaten and Rosen Marriage Attitude Scale (MAS), and the Interpersonal Emotional Regulation Questionnaire (IERQ). Data were analyzed using SEM and maximum likelihood estimation (MLE) method in AMOS software.

Findings: Schema mentalities including childish mentality, dysfunctional coping mentality, dysfunctional parenting mentality, and healthy adult mentality had a direct effect on attitudes towards marriage ($P < 0.05$). The results of this study also showed that interpersonal emotional regulation played a mediating role in the relationship between childish mentality, dysfunctional coping mentality, and dysfunctional parenting mentality with attitude towards marriage ($P < 0.05$). However, it did not mediate the relationship between healthy adult mentality and attitude towards marriage.

Conclusion: Based on the results obtained, to improve the attitude towards marriage, protocols based on changing schema mentalities and interpersonal emotional regulation can be used.

Keywords: Attitude; Marriage; Schema therapy; Emotional regulation

Citation: Mikelani N, Rezaei-Jamaloei H, Taheri M, Didehban E. **Structural Equation Modeling of Attitudes toward Marriage Based on Emotional Regulation and Schema Mode.** J Health Syst Res 2024; 20(1): 70-8.

1- Department of Psychology, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran
2- PhD, Department of Psychology, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran
3- Assistant Professor, Department of Psychology, School of Humanities, Sadjad University, Mashhad, Iran
4- Department of Psychology, School of Medicine, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran
Corresponding Author: Mahdi Taheri; Assistant Professor, Department of Psychology, School of Humanities, Sadjad University, Mashhad, Iran
Email: mahditaherips@gmail.com

This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 Unported License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-18]

[DOI: 10.48305/jhsr.v20i1.1531]

DOI: 10.48305/jhsr.v20i1.1531 Published by Vesnu Publications

مدل معادلات ساختاری نگرش به ازدواج بر اساس تنظیم هیجانی بین فردی و ذهنیت‌های طرحواره‌ای

ناهید میکلانی[1]، حسن رضایی جمالویی[2]، مهدی طاهری[3]، الهام دیده‌بان[4]

مقاله پژوهشی

چکیده

مقدمه: پژوهش حاضر با هدف بررسی نگرش نسبت به ازدواج بر اساس ذهنیت‌های طرحواره‌ای با تأکید بر نقش میانجی‌گری تنظیم هیجانی بین فردی در دانشجویان انجام شد.

روش‌ها: این مطالعه مقطعی و از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری تحقیق را کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد اصفهان در سال ۱۳۹۸ تشکیل داد که شامل ۱۳۲۵۴ نفر بودند. از جامعه مذکور بر اساس تئوری Muller، ۳۲۰ نفر به صورت در دسترس انتخاب شدند و پرسش‌نامه‌های ذهنیت‌های طرحواره‌ای (Schematic Mindset Questionnaire یا SMQ)، نگرش به ازدواج Brateen و Rosen (Marital Attitude Scale یا MAS) و تنظیم هیجانی بین فردی (Interpersonal Emotion Regulation Questionnaire یا IERQ) را تکمیل نمودند. داده‌ها با استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری و روش برآورد حداکثر درست‌نمایی، در نرم‌افزار AMOS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ذهنیت‌های طرحواره‌ای شامل «ذهنیت کودکانه، ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد، ذهنیت والدین ناکارامد و ذهنیت بزرگسال سالم» بر نگرش نسبت به ازدواج تأثیر مستقیمی داشت ($P < ۰/۰۵$). همچنین، تنظیم هیجانی بین فردی در روابط بین ذهنیت کودکانه، ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد و ذهنیت والدین ناکارامد با نگرش نسبت به ازدواج نقش میانجی را ایفا نمود ($P < ۰/۰۵$)، اما این سازه رابطه بین ذهنیت بزرگسال سالم با نگرش نسبت به ازدواج را میانجی‌گری نکرد.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج به دست آمده از پژوهش حاضر، می‌توان گفت که جهت اصلاح نگرش نسبت به ازدواج، می‌توان از پروتکل‌های مبتنی بر تغییر ذهنیت‌های طرحواره‌ای و تنظیم هیجانی بین فردی استفاده نمود.

واژه‌های کلیدی: نگرش؛ ازدواج؛ طرحواره درمانی؛ تنظیم هیجانی

ارجاع: میکلانی ناهید، رضایی جمالویی حسن، طاهری مهدی، دیده‌بان الهام. **مدل معادلات ساختاری نگرش به ازدواج بر اساس تنظیم هیجانی بین فردی و ذهنیت‌های طرحواره‌ای.** مجله تحقیقات نظام سلامت ۱۴۰۳؛ ۲۰ (۱): ۷۸-۷۰

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۲/۲۶ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۲/۱۹ تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۱/۱۵

مقدمه

دانشجویان یکی از مهم‌ترین اقشار جامعه محسوب می‌شوند؛ چرا که متخصصان و مدیران آینده در هدایت کشور به سمت کمال و نیل به اهداف هستند. برای این که دانشجویان بتوانند از عهده مسؤولیت‌های والای خود برآیند، باید مشکلات و دغدغه‌های آنان را شناسایی و برطرف نمود (۱). با توجه به مسایل ازدواج در ایران، یکی از دغدغه‌های این گروه، ازدواج و تشکیل خانواده است. به بیان دیگر، در ایران نیز مانند سایر کشورهای جهان سوم، به دلیل گذار از سنت و ورود به مدرنیته، تغییرات وسیع فرهنگی در همه پدیده‌های اجتماعی از جمله ازدواج و همسرگزینی قابل مشاهده است (۲). این تغییرات وسیع اجتماعی، مسبب ایجاد نگرش نوینی نسبت به ازدواج می‌باشد که نتیجه آن، تغییر در الگوهای ازدواج، بی‌رغبتی به ازدواج، ازدواج در سنین بالا و یا ازدواج نکردن به طور کلی، افزایش چشمگیری داشته است (۲).

نگرش نسبت به ازدواج، از محیط خانواده و اجتماع سرچشمه می‌گیرد و با خودگویی‌ها و زمزمه‌ها به باورهای انعطاف‌ناپذیر تبدیل می‌شود که فرد را به اشتباه می‌اندازد. نگرش‌های ناکارامد نسبت به ازدواج، می‌تواند باعث شود که فرد از همسر خود از سویی انتظار یک دوست، همدل و شریک جنسی بی‌عیب و از سوی دیگر، انتظار مشاور و یا حتی ایفاکننده نقش پدر و مادر را داشته باشد. از طرف دیگر، این نگرش‌ها منجر به محدود شدن انتخاب‌های فرد، تلاش بیشتر برای یافتن همسر مناسب و تقویت نگرش‌های منفی، عدم توجه عمیق در مورد ضعف‌ها و قدرت‌های درون فردی و عوامل شخصیتی و باور به دایمی بودن مشکلات مربوط به انتخاب همسر و عدم ارایه راه‌حل‌های مناسب و سازنده می‌گردد (۳). در این راستا، لازم است عوامل ایجادکننده نگرش‌های ناکارامد شناسایی شود. همچنین، آگاه کردن افراد از وجود نگرش‌های منفی نسبت به ازدواج و عوامل مرتبط با آن، منجر به حل بسیاری از مشکلات فردی و اجتماعی می‌شود و از بسیاری از انتخاب‌های نامعقول و عجولانه که باعث کشمکش و فروپاشی خانواده می‌شود، پیشگیری می‌نماید؛ این اطلاعات می‌تواند

۱- کارشناس ارشد، گروه روان‌شناسی، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران
۲- دکتری تخصصی، گروه روان‌شناسی، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران
۳- استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه سجاد، مشهد، ایران
۴- کارشناس ارشد، گروه روان‌شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران
نویسنده مسؤول: مهدی طاهری؛ استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه سجاد، مشهد، ایران
Email: mahditaherips@gmail.com

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-18]
[DOI: 10.48305/jhsr.v20i1.1531]

راهنمای مفیدی برای استفاده در آموزش‌های پیش از ازدواج باشد.

عوامل زیادی در نگرش نسبت به ازدواج نقش دارند که یکی از این سازه‌ها، ذهنیت‌های طرحواره‌ای (Schema mode) است. در واقع، افزایش آگاهی و بینش افراد در مورد ذهنیت‌های طرحواره‌ای و درک نقش آن‌ها در ایجاد و حفظ موقعیت‌های چالش‌برانگیزی مانند ازدواج، اثرات قابل توجهی بر نگرش افراد خواهد داشت (۴). ذهنیت طرحواره‌ای، پاسخ‌های مقابله‌ای سازگار و ناسازگاری تعریف می‌شود که در حال حاضر در ذهن فرد فعال می‌باشد. به بیان دیگر، به معنای مجموعه‌ای از طرحواره‌ها یا عملیات طرحواره‌ای سازگار و ناسازگار است که در ذهن افراد وجود دارد. در یک تقسیم‌بندی جامع، طرحواره‌ها در قالب چهار ذهنیت «کودکانه، ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد، ذهنیت والد ناکارامد و ذهنیت بزرگسال سالم» مطرح شده‌اند (۵). ذهنیت کودکانه حاصل فعال شدن طرحواره‌های اصلی و نیرومندی است که پیامد آن، رفتارهای کودکانه است. ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد به معنی مجموعه‌ای از طرحواره‌ها یا عملیات طرحواره‌ای ناسازگار است که در ذهن افراد وجود دارد (۶). ذهنیت والد ناکارامد ذهنیت نماد درونی شده والدین می‌باشد. زمان فعال شدن این ذهنیت، افراد در نقش والدین خودشان می‌روند و همان‌گونه با خودشان رفتار می‌کنند که والدینشان سال‌ها قبل با آن‌ها رفتار می‌کرده‌اند. ذهنیت مقابله‌ای بزرگسال سالم نیز حالتی است که در آن فرد قادر است به مسایل و مشکلاتش به صورت عینی، منطقی و بدون درگیر شدن با احساسات دردناک در حالی که از آن‌ها آگاه است، فکر کند (۷). در این راستا، نتایج پژوهش محمدی و سلیمانی نشان داد که شناسایی و اصلاح طرحواره‌های ناسازگار اولیه، می‌تواند نقش اساسی در حل مشکلات زناشویی داشته باشد (۸). به عقیده Simons و همکاران، طرحواره‌های ناسازگار ارتباطی باعث مختل شدن فرایند دوست‌یابی و شکل‌گیری دیدگاه منفی نسبت به ازدواج می‌شود (۵).

شاید بتوان گفت که ذهنیت‌های طرحواره‌ای می‌توانند از طریق اختلال در ارضای نیازهای هیجانی، در نگرش نسبت به ازدواج نقش داشته باشند (۹). به بیان دیگر، ذهنیت افراد قدرت تعیین عاطفه و رفتار را دارد و چگونگی تفسیر افراد در مورد جهان و رویدادهای تجربه شده را تعیین می‌کند. وقتی تفسیر فرد از خود و جهان توأم با سوگیری منفی باشد، انبوهی از پیامدهای آسیب‌رسان به دنبال آن می‌آید که اصلی‌ترین آن، ایجاد نقص در تنظیم هیجان است. به عبارت دیگر، ذهنیت‌های طرحواره‌ای یک تم یا الگوی وسیع و نافذ است که از خاطرات، هیجان‌ها، شناخت‌ها و احساسات جسمانی راجع به خود و روابط با دیگران تشکیل شده و در طول دوران کودکی یا نوجوانی رشد کرده است و حاصل زندگی یک فرد می‌باشد و هنگامی که برانگیخته می‌شوند، افراد اغلب اختلال در تنظیم هیجان را تجربه می‌کنند. بنابراین، به نظر می‌رسد که ذهنیت‌های طرحواره‌ای از طریق ارتباط با خصوصیات فردی مانند تنظیم هیجان بین فردی، بتواند با نگرش نسبت به ازدواج مرتبط باشد (۱۰).

تنظیم هیجان بین فردی یکی از اجزای تنظیم هیجان می‌باشد که کمتر مورد توجه قرار گرفته است. این سازه به صورت فرایندهای بین فردی تعریف می‌شود که از طریق آن، افراد می‌توانند بر این که در روابط بین فردی خود چه هیجانی داشته باشند و چگونه آن‌ها را تجربه و ابراز کنند، تأثیر بگذارند. تنظیم هیجان بین فردی شامل تمایل فرد برای اشتراک گذاشتن حالات هیجانی‌اش با دیگران به منظور کاهش عاطفه منفی خویش در حضور آن‌ها یا تلاش برای تغییر عواطف دیگران است (۱۱). در این رابطه، نتایج تحقیق Yakin و همکاران نشان داد که راهبردهای تنظیم هیجان نقش واسطه‌ای را در رابطه بین طرحواره‌های ناکارامد و چگونگی درک موقعیت‌های استرس‌زا دارند (۱۰).

در نهایت، با توجه به اهمیت نگرش نسبت به ازدواج در دانشجویان به عنوان قشر سازنده و متفکر و مهم‌ترین سرمایه‌های انسانی جامعه و همچنین، ازدواج این قشر به عنوان یکی از دغدغه‌های اجتماعی و با در نظر گرفتن لزوم توجه به عوامل دخیل در انتخاب درست برای ازدواج در مرحله پیش از ازدواج به منظور پیشگیری از عواقب منفی آینده ناکامی و شکست در انتخاب درست همسر و با عنایت به نقش ذهنیت‌های طرحواره‌ای در نگرش به ازدواج و تنظیم هیجانات (۱۲) و به دلیل توجه صرف مطالعات گذشته به نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه و تنظیم هیجانات در نگرش نسبت به ازدواج و عدم بررسی روابط ذهنیت‌های طرحواره‌ای با نگرش نسبت به ازدواج با میانجی‌گری تنظیم هیجانی بین فردی در دانشجویان، پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش ذهنیت‌های طرحواره‌ای در نگرش نسبت به ازدواج با میانجی‌گری تنظیم هیجان بین فردی در دانشجویان انجام شد. مدل مفهومی تحقیق حاضر در شکل ۱ قابل مشاهده است.

روش‌ها

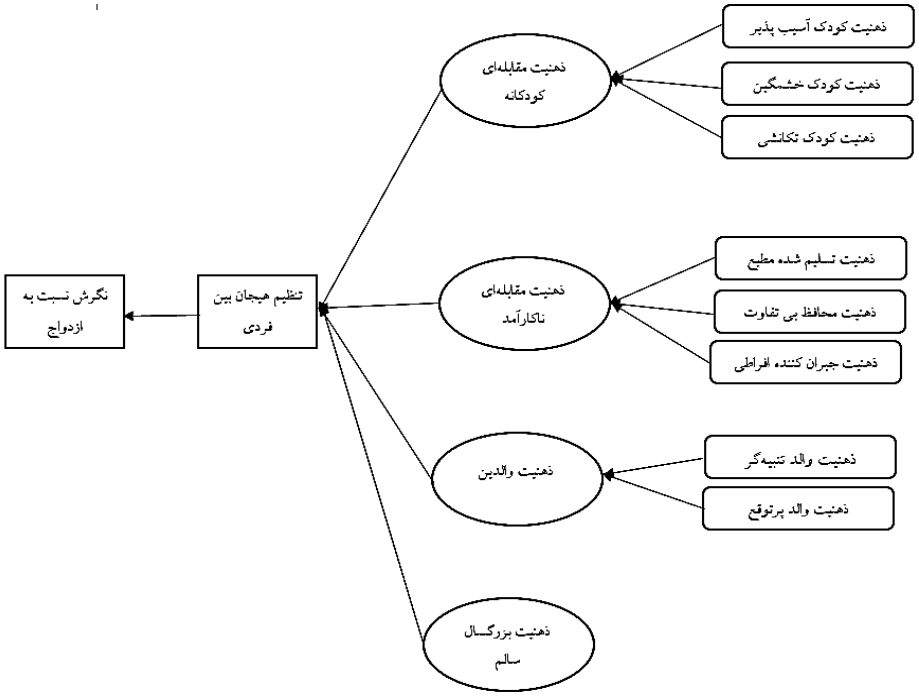
جامعه آماری، نمونه و روش اجرای پژوهش: این مطالعه به روش مقطعی و از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری انجام شد. بدین ترتیب، متغیرهای مکنون ذهنیت مقابله‌ای کودکانه، ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد، ذهنیت والد ناکارامد و متغیر مشاهده شده ذهنیت بزرگسال سالم به عنوان متغیرهای برون‌زاد، متغیر مکنون راهبردهای تنظیم هیجانی بین فردی به عنوان متغیر وابسته میانی یا متغیر میانجی‌گر و متغیر مکنون نگرش به ازدواج به عنوان متغیر وابسته نهایی یا درون‌زاد در نظر گرفته شد. جامعه آماری را کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد در سال ۱۳۹۸ تشکیل داد که ۱۳۲۵۴ نفر بودند. به منظور سنجش حجم نمونه، بر اساس تئوری Muller از نسبت حجم نمونه (۲۰) به پارامتر آزاد (۱) برای برآورد استفاده شد. با توجه به این که تحقیق حاضر دارای ۱۰ پارامتر آزاد بود، ۲۰۰ نفر باید انتخاب می‌شد که به دلیل کاهش خطای احتمالی و افزایش اعتبار پژوهش، ۳۲۰ نفر به صورت در دسترس از دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد انتخاب شدند. به این صورت که به پنج دانشکده «حقوق، علوم تربیتی و روان‌شناسی، فنی- مهندسی، زبان انگلیسی و مهندسی کامپیوتر» که به صورت تصادفی از میان دانشکده‌های دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد اصفهان مراجعه شد و از دانشجویانی که تمایل به همکاری داشتند، درخواست گردید تا پرسش‌نامه‌های پژوهش را تکمیل نمایند. پس از حذف موارد ناقص و مخدوش، تعداد نمونه از ۳۲۰ به ۳۱۱ نفر کاهش یافت. لازم به ذکر است از آزمودنی‌ها رضایت آگاهانه جهت اجرای مطالعه اخذ گردید و پژوهشگر تضمین نمود اطلاعاتی که از آزمودنی‌ها به دست می‌آید، به صورت محرمانه باقی خواهد ماند.

ابزار سنجش

پرسش‌نامه ذهنیت‌های طرحواره‌ای (SMQ یا Schematic Mindset Questionnaire): این پرسش‌نامه بر اساس مشاهدات بالینی و متشکل از ۱۲۴ سؤال طراحی شده است و هدف آن، سنجش ۱۴ ذهنیت طرحواره‌ای می‌باشد. طیف پاسخگویی مقیاس از نوع لیکرت به صورت (هیچ وقت = ۱ تا همیشه = ۶) است. برای به دست آوردن امتیاز مربوط به هر بعد، مجموع امتیازات سؤالات مربوط به آن بعد با هم جمع گردید.

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-18]

[DOI: 10.48305/jhsr.v20i1.1531]



شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش حاضر

برای به دست آوردن امتیاز کلی پرسش‌نامه نیز مجموع امتیازات همه سؤالات با هم جمع می‌شود. حداقل و حداکثر نمرات در پرسش‌نامه SMQ، به ترتیب ۱۲۴ و ۷۴۴ می‌باشد. نمرات بالا نشان دهنده حاکمیت آن ذهنیت بر سیستم پردازش اطلاعات می‌باشد. طبق نتایج مطالعه Lobbestael و همکاران در مورد پایایی این آزمون، همبستگی درونی خرده مقیاس‌ها از طریق ضریب Cronbach´s alpha، از ۰/۷۶ تا ۰/۹۶ با میانگین ۰/۸۹ گزارش گردید (۱۳). همچنین، این آزمون دارای روایی افتراقی مناسب و روایی همگرایی متوسطی می‌باشد. پایایی آن نیز با استفاده از ضریب Cronbach´s alpha، بیشتر از ۰/۷۰ به دست آمد که بیانگر پایایی قابل قبول آن می‌باشد (۱۴). پایایی پرسش‌نامه SMQ در پژوهش حاضر، ۰/۸۳ بود که نشان دهنده پایایی مطلوب آن است.

پرسش‌نامه نگرش به ازدواج (Marital Attitude Scale یا MAS): این پرسش‌نامه توسط Brateen و Rosen در سال ۱۹۹۸ با هدف ارزیابی نگرش افراد به ازدواج طراحی شد. این پرسش‌نامه دارای ۲۳ سؤال با طیف پاسخدهی لیکرت پنج گزینه‌ای به صورت (کاملاً مخالفم = ۱ تا کاملاً موافقم = ۵) می‌باشد. البته این شیوه نمره‌گذاری در مورد سؤالات ۱، ۳، ۵، ۸، ۱۲، ۱۶، ۱۹، ۲۰، ۲۱ و ۲۳ معکوس است. حداقل و حداکثر نمرات در این پرسش‌نامه به ترتیب ۲۳ و ۱۱۵ می‌باشد. نمرات بالا در هر یک از ابعاد این پرسش‌نامه به معنای پررنگ‌تر بودن آن نگرش در فرد است (۱۵). در پژوهش سیاح و همکاران، روایی محتوایی و همگرای این مقیاس تأیید و ضریب Cronbach´s alpha و تتا به ترتیب ۰/۷۵ و ۰/۸۰ گزارش گردید که حاکی از اعتبار قابل قبول پرسش‌نامه MAS است (۱۵). پایایی مقیاس مذکور در مطالعه حاضر، ۰/۷۲ بود که نمایانگر پایایی مطلوب آن می‌باشد.

پرسش‌نامه تنظیم هیجانی بین فردی (IERQ یا Interpersonal Emotion Regulation Questionnaire): این پرسش‌نامه خودگزارش‌دهی توسط Hofmann و همکاران، متشکل از ۲۰ آیتم و چهار خرده مقیاس احساسات مثبت (سؤالات ۳، ۶، ۸، ۱۳، ۱۸)، چشم‌انداز (سؤالات ۲، ۷، ۱۰، ۱۴، ۱۷)، آرامش (سؤالات ۴، ۹، ۱۲، ۱۶، ۱۹) و مدل‌سازی اجتماعی (سؤالات ۱، ۵، ۱۱، ۱۵، ۲۰) تهیه شده است (۱۶). IERQ دارای طیف لیکرت پنج درجه‌ای (هرگز = ۱، به ندرت = ۲، گاهی = ۳، اغلب = ۴ و همیشه = ۵) است. بر اساس پژوهش Hofmann و همکاران و طبق نتایج تحلیل عاملی، چهار عامل «احساسات مثبت، چشم‌انداز، آرامش و مدل‌سازی اجتماعی» شناسایی و شاخص‌های روان‌سنجی این پرسش‌نامه عالی گزارش شد (۱۶). این مقیاس در ایران توسط سلیمانی و همکاران ترجمه و هنجاریابی گردید. نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که ساختار پرسش‌نامه به طور قابل توجهی با داده‌ها متناسب است و تمامی شاخص‌های متناسب مدل را تأیید می‌کنند. همچنین، پایایی آن در دانشجویان، ۰/۸۸ به دست آمد که نشان دهنده پایایی مطلوب پرسش‌نامه می‌باشد (۱۷). پایایی به دست آمده در پژوهش حاضر، ۰/۷۴ گزارش گردید که بیان‌کننده پایایی مطلوب آن است.

تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو بخش توصیفی و استنباطی انجام گرفت. در بخش توصیفی، از شاخص‌های میانگین و انحراف معیار و در بخش استنباطی پس از بررسی پیش‌فرض‌های داده‌های مفقود (جایگزین با متغیرها)، داده‌های پرت (حذف ۱۳ مورد داده پرت و جایگزینی میانگین‌ها) و نرمال بودن داده‌ها (استفاده از دو شاخص کجی و کشیدگی و توزیع تمامی متغیرها در دامنه ۳ و ۳-) و تأیید تمامی مفروضه‌های اساسی تحلیل مدل‌یابی معادلات ساختاری، از روش مدل ساختاری و اندازه‌گیری و برآورد حداکثر درست‌نمایی در نرم‌افزار AMOS نسخه ۲۲ استفاده گردید.

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-18]
[DOI: 10.48305/jhsr.v20i1.1531]

یافته‌ها

بر اساس یافته‌های جمعیت‌شناختی، میانگین سنی ۳۱۱ دانشجوی گروه نمونه، ۲۱/۱۷ سال با میزان پراکندگی ۳/۳۹ بود که از این تعداد ۷۵ نفر (۲۳/۴ درصد) را مردان و ۲۳۶ نفر (۷۳/۸ درصد) را زنان تشکیل دادند. از دانشجویان مورد بررسی، ۶۳ نفر (۲۰/۲۵ درصد) از دانشکده حقوق، ۶۲ نفر (۱۹/۹۳ درصد) از دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، ۶۲ نفر (۱۹/۹۳ درصد) از دانشکده فنی مهندسی، ۶۲ نفر (۱۹/۹۳ درصد) از دانشکده زبان انگلیسی و ۶۲ نفر (۱۹/۹۳ درصد) از دانشکده مهندسی کامپیوتر انتخاب شدند. شاخص‌های توصیفی در جدول ۱ ارایه شده است.

بر اساس نتایج جدول ۲، تمامی شاخص‌های برازش برای مدل اساسی پژوهش، در دامنه خوب تا قابل قبول قرار داشتند؛ به این معنی که داده‌های تجربی، مدل مفهومی مطالعه حاضر را تأیید می‌کنند.

شاخص‌های برآورد شده مدل شامل بارهای عاملی و معنی‌داری آن‌ها، ضرایب مسیر مستقیم غیر استاندارد و استاندارد و معنی‌داری آن‌ها در جدول ۳ ارایه شده است. بر اساس نتایج به دست آمده، تمامی بارهای عاملی متغیرهای مشاهده شده بر روی متغیر مکنون مربوط به خودشان معنی‌دار بود ($P < ۰/۰۵$). همچنین، این نتایج نشان می‌دهد که تمامی ضرایب مسیر مستقیم مدل به جزء ضریب مسیر ذهنیت بزرگسال سالم، بر تنظیم هیجان بین فردی معنی‌دار بودند ($P < ۰/۰۵$).

برای بررسی معنی‌داری اثر غیر مستقیم ذهنیت مقابله‌ای کودکانه، ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد، ذهنیت والدین ناکارامد و ذهنیت بزرگسال سالم بر نگرش به ازدواج و بررسی نحوه میانجی‌گری تنظیم هیجان بین فردی، از روش Bootstrapping با ۱۰۰۰ مرتبه نمونه‌گیری مجدد استفاده شد (جدول ۴). نتایج نشان داد که تمامی اثرات غیر مستقیم مدل به جزء اثر غیر مستقیم ذهنیت بزرگسال سالم، بر نگرش به ازدواج معنی‌دار است ($P < ۰/۰۵$).

شکل ۲ نشان می‌دهد که این مدل توانسته است بیش از ۲۱ درصد از تغییرات تنظیم هیجان بین فردی و ۳۳ درصد از تغییرات نگرش به ازدواج را تبیین کند. نتایج بررسی اثرات مستقیم و غیر مستقیم مدل حاکی از آن بود که تنظیم هیجان بین فردی قادر به میانجی‌گری ارتباط بین تمامی ذهنیت‌های مقابله‌ای کودکانه، مقابله‌ای ناکارامد و والدین ناکارامد با نگرش به ازدواج است. همچنین، ذهنیت بزرگسال سالم فقط به صورت مستقیم بر نگرش به ازدواج تأثیر می‌گذارد.

جدول ۱. ویژگی‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین ± انحراف معیار
ذهنیت مقابله‌ای کودکانه	
کودک آسیب‌پذیر	۱۹/۶۵ ± ۷/۲۲
کودک خشمگین	۴۴/۴۷ ± ۱۴/۴۹
کودک بی‌انضباط	۲۸/۰۶ ± ۸/۱۸
ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد	
تسلیم شده مطیع	۱۷/۴۷ ±۴/۸۳
محافظ بی‌تفاوت	۳۲/۱۲ ± ۷/۴۲
جبران‌کننده افراطی	۴۹/۱۹ ± ۱۱/۲۱
ذهنیت والدین ناکارامد	
والد تنبیه‌گر	۱۹/۳۶ ± ۶/۸۹
والد پرتوقع	۲۷/۲۸ ± ۶/۳۲
ذهنیت بزرگسال سالم	
تنظیم هیجان بین فردی	
احساسات مثبت	۱۷/۰۸ ± ۴/۳۲
چشم‌انداز	۱۳/۰۳ ± ۳/۸۴
آرامش	۱۳/۶۲ ± ۳/۹۴
مدل‌سازی اجتماعی	۱۶/۰۲ ± ۲/۵۱
نگرش نسبت به ازدواج	
نگرش بدبینانه	۱۶/۴۵ ± ۴/۱۴
نگرش خوش‌بینانه	۲۰/۴۵ ± ۴/۱۵
نگرش واقع‌گرایانه	۱۴/۷۴ ± ۲/۵۳
نگرش ایده‌آل‌گرایانه	۱۲/۸۱ ± ۳/۱۴

جدول ۲. شاخص‌های برازش مربوط به مدل اساسی پژوهش

نوع شاخص نیکویی برازش	حدود شاخص برای برازش مورد قبول	حدود شاخص برای برازش خوب	حدود شاخص برای برازش عالی	اندازه مشاهده شده	نتیجه برازش
مقدار آماره آزمون χ^2 (درجه آزادی)	نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی کمتر از ۵	نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی کمتر از ۳	نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی کمتر از ۲	۲۷۱/۴ (۱۰۰)	خوب
مقدار P آزمون χ^2				۰/۰۰۱	
نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی				۲/۷۱۴	
RMSEA	کمتر از ۰/۱	کمتر از ۰/۰۸	کمتر از ۰/۰۵	۰/۰۸۰	خوب
SRMR	کمتر از ۰/۱	کمتر از ۰/۰۸	کمتر از ۰/۰۵	۰/۰۸۵	قابل قبول
CFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۸۵۳	قابل قبول
NFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۸۰۱	قابل قبول
NNFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۸۰۰	قابل قبول
GFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۹۰۷	خوب
AGFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۸۵۶	قابل قبول

RMSEA: Root mean square error of approximation; SRMR: Standardized Root Mean Square Residual; CFI: Comparative fit index; NFI: Normed fit index; NNFI: Non-normed fit index; GFI: Goodness-of-fit index; AGFI: Adjusted goodness of fit index

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-18]

[DOI: 10.48305/jhsr.v20i1.1531]

جدول ۳. شاخص‌های برآورد شده مدل پژوهش

مسیر مستقیم		ضریب مسیر استاندارد (β)	ضریب مسیر غیر استاندارد (B)	اندازه بحرانی	مقدار P
مقابله کودکانه	کودک تکانشی (بار عاملی)	۰/۵۶	۱	–	–
مقابله کودکانه	کودک آسیب‌پذیر (بار عاملی)	۰/۱۷	۰/۲۰	۳/۱۲۱	۰/۰۰۶
مقابله کودکانه	کودک خشمگین (بار عاملی)	۰/۵۲	۰/۷۲	۵/۴۹۶	۰/۰۰۱
مقابله ناکارامد	جبران افراطی (بار عاملی)	۰/۲۴	۱	–	–
مقابله ناکارامد	تسلیم شده (بار عاملی)	۰/۱۵	۰/۴۳	۳/۲۴۹	۰/۰۰۴
مقابله ناکارامد	محافظ بی‌تفاوت (بار عاملی)	۰/۴۳	۱/۲۲	۴/۳۴۸	۰/۰۰۱
والدین ناکارامد	والد پرتوقع (بار عاملی)	۰/۳۳	۱	–	–
والدین ناکارامد	والد تنبیه‌گر (بار عاملی)	۰/۸۴	۳/۲۴	۵/۹۱۶	۰/۰۰۱
تنظیم هیجان	احساسات مثبت (بار عاملی)	۰/۵۵	۱	–	–
تنظیم هیجان	چشم‌انداز (بار عاملی)	۰/۸۴	۳/۳۲	۸/۸۲۸	۰/۰۰۱
تنظیم هیجان	آرامش (بار عاملی)	۰/۸۲	۳/۲۱	۸/۷۲۴	۰/۰۰۱
تنظیم هیجان	مدلسازی اجتماعی (بار عاملی)	۰/۷۶	۱/۵۳	۸/۴۶۰	۰/۰۰۱
نگرش به ازدواج	نگرش ایده‌آل‌گرایانه (بار عاملی)	۰/۶۸	۱	–	–
نگرش به ازدواج	نگرش خوش‌بینانه (بار عاملی)	۰/۸۰	۱/۵۴	۸/۷۳۵	۰/۰۰۱
نگرش به ازدواج	نگرش بدبینانه (بار عاملی)	-۰/۵۹	-۱/۱۳	-۷/۶۳۶	۰/۰۰۱
نگرش به ازدواج	نگرش واقع‌گرایانه (بار عاملی)	۰/۵۳	۰/۵۰	۵/۷۷۱	۰/۰۰۱
ذهنیت مقابله‌ای کودکانه	تنظیم هیجان بین فردی	-۰/۴۲	-۰/۲۵	-۱۰/۲۸۹	۰/۰۰۱
ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد	تنظیم هیجان بین فردی	-۰/۱۱	-۰/۹۲	-۱/۹۷۴	۰/۰۴۸
ذهنیت والدین ناکارامد	تنظیم هیجان بین فردی	-۰/۱۴	-۰/۱۹	-۲/۱۵۵	۰/۰۳۱
ذهنیت بزرگسال سالم	تنظیم هیجان بین فردی	۰/۰۵	۰/۰۷	۰/۵۲۸	۰/۵۹۸
ذهنیت مقابله‌ای کودکانه	نگرش به ازدواج	-۰/۱۳	-۰/۱۶	-۲/۱۲۱	۰/۰۳۴
ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد	نگرش به ازدواج	-۰/۱۵	-۰/۱۹	-۲/۲۲۹	۰/۰۲۴
ذهنیت والدین ناکارامد	نگرش به ازدواج	-۰/۱۳	-۰/۳۸	-۲/۱۲۵	۰/۰۳۴
ذهنیت بزرگسال سالم	نگرش به ازدواج	۰/۳۴	۰/۹۷	۶/۴۹۶	۰/۰۰۱
تنظیم هیجان بین فردی	نگرش به ازدواج	۰/۳۷	۰/۷۸	۷/۰۱۲	۰/۰۰۱

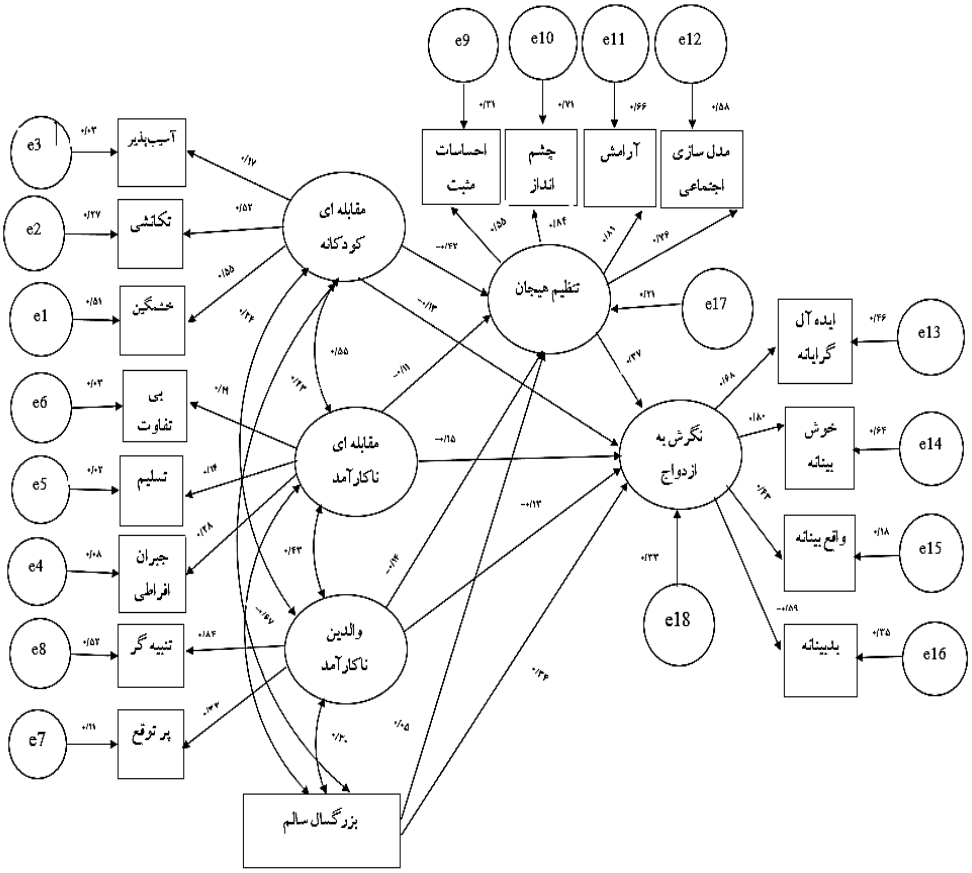
بحث

هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی نگرش نسبت به ازدواج بر اساس ذهنیت‌های طرحواره‌ای با تأکید بر نقش میانجی‌گری تنظیم هیجانی بین فردی در دانشجویان بود. نتایج نشان داد که ذهنیت‌های طرحواره‌ای اعم از ذهنیت کودکانه، ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد، ذهنیت والدین ناکارامد و ذهنیت بزرگسال سالم، بر نگرش نسبت به ازدواج تأثیر مستقیمی دارد. همچنین، تنظیم هیجانی بین فردی در روابط بین ذهنیت کودکانه، ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد و ذهنیت والدین ناکارامد با نگرش نسبت به ازدواج نقش میانجی را داشت، اما این سازه رابطه بین ذهنیت بزرگسال سالم با نگرش نسبت به ازدواج را میانجی‌گری نکرد.

جدول ۴. نتایج روش Bootstrapping برای بررسی معنی‌داری اثرات غیر مستقیم مدل

مسیر غیر مستقیم	اثر غیر مستقیم استاندارد	حد پایین	حد بالا	مقدار P
ذهنیت مقابله‌ای کودکانه بر نگرش به ازدواج از طریق تنظیم هیجان بین فردی	-۰/۱۵۵	-۰/۱	۰/۱۴۷	۰/۰۰۱
ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد بر نگرش به ازدواج از طریق تنظیم هیجان بین فردی	-۰/۰۴۱	-۰/۱۰۳	-۰/۰۰۴	۰/۰۴۷
ذهنیت والدین ناکارامد بر نگرش به ازدواج از طریق تنظیم هیجان بین فردی	-۰/۰۵۲	-۰/۱۲۲	-۰/۰۱۴	۰/۰۳۹
ذهنیت بزرگسال سالم بر نگرش به ازدواج از طریق تنظیم هیجان بین فردی	۰/۰۱۹	-۰/۰۵۷	۰/۰۳۴	۰/۵۰۴

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-18]
[DOI: 10.48305/jhsr.v20i1.1531]



شکل ۲. شاخص‌های برآورد شده در مدل پژوهش

به دلیل کمبود مطالعات مشابه در این زمینه، می‌توان گفت کـه نتـایج ایـن بخش از تحقیق به صورت غیر مستقیم با یافته‌های پژوهش‌های شعبانی خدیو و احمدیان (۱۸)، Yakin و همکاران (۱۰)، Erturk و همکـاران (۹) و Simons و همکـاران (۵) همسـو می‌باشـد. نتـایج مطالعـات مـذکور نشـان داده‌انـد کـه طرحواره‌های ناسازگار اولیه نه تنها به طـور مسـتقیم در شـکل‌گیـری نگـرش و رغبت نسبت به ازدواج نقش دارند، بلکه به واسطه ارتباط با هیجانـات، می‌تواننـد این سازه را تبیین نمایند (۱۸، ۱، ۹، ۵)، اما آنچه در این راستا باید ذکـر شـود آن که در هیچ یک از تحقیقات انجام شده، بـه ذهنیـت‌هـای طرحـواره‌ای و تنظـیم هیجان بین فردی توجهی نشده است و به صورت کلی، طرحواره‌هـای ناسـازگار اولیه و تنظیم هیجانات مورد بررسی قرار گرفته است.

در تبیین یافته‌های پژوهش مبنی بر نقش ذهنیت‌هـای طرحـواره‌ای اعـم از ذهنیت کودکانه، ذهنیت مقابله‌ای ناکارامـد، ذهنیـت والـدین ناکارامـد و ذهنیـت بزرگسال سالم در نگرش نسبت به ازدواج، بر اساس مبانی نظری می‌تـوان بیـان نمود که ذهنیت‌های طرحـواره‌ای، حالت‌هـای هیجـانی و پاسـخ‌های مقابلـه‌ای-سازگار و ناسازگار، لحظه به لحظه‌ای هستند که همه افراد تجربه می‌کنند. بیشتر اوقات ذهنیت‌های طرحـواره‌ای در موقعیت‌هـایی برانگیختـه می‌شـوند کـه فـرد نسبت به آن‌ها حساسیت زیادی دارد و به آن گره‌های هیجانی می‌گویند. با توجه بـه ایـن کـه ازدواج در دانشـجویان یکـی از موضـوعاتی اسـت کـه منجـر بـه برانگیختگـی هیجـانی می‌شـود و گـره هیجـانی ایـن دوره بـه شـمار مـی‌رود، ذهنیت‌های طرحواره‌ای را به شدت فعال می‌کند. ذهنیت‌های کودکانه بـه دلیـل تجارب تلخ و ناگوار کودک رها شده، بدرفتاری‌های دوران کودکی ماننـد طـرد و غفلت، ارضا نشدن نیازهای هیجانی و عدم توجه به این نیازهـا تقویـت می‌شـود (۹). فعال شدن این ذهنیت در دانشجویان، ناتوانی، درماندگی و بیچارگی در برابر احساساتش را در مورد گره هیجانی ازدواج به همراه دارد. فرد با ذهنیت کودکانـه فعال، در مورد معیارها و اصول ازدواج به دلیل عدم توجه به عواقـب امـور، اغلـب تصمیم‌گیری‌های نادرستی دارد و یا تکانشی عمل می‌نماید و یا تعیین اهـداف را به تأخیر می‌اندازد (۴). بنابراین، ذهنیت کودکانه منجر بـه نگـرش نـامطلوب بـه ازدواج در دانشجویان می‌شود.

ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد باعث می‌شود که فرد احساس درماندگی و ضـعف کند و اسناد بیرونی داشته باشد؛ به این معنی که گمان کند حـق انتخـاب نـدارد. این ذهنیت فرد را دچار کرختی و یا پوچی می‌کند و احساس بدبینی، کنـاره‌گیری از روابط اجتماعی و تحریک‌طلبی را تقویت و همچنین، افکار وسواسی را در فـرد ایجاد می‌نماید (۱). بنابراین، احساس درماندگی و ضعف در افـراد، باعـث نادیـده گرفته شدن و یا کم‌بینی توانایی‌ها و ویژگی‌های خود و در نتیجـه، عـدم نگـرش درست به ازدواج می‌شود؛ چـرا کـه اولـین نکتـه در نگـرش مطلـوب بـه ازدواج، شناخت خود، ویژگی‌ها و توانایی‌های شخصی است. همچنین، احساس کرختی و

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-18]
[DOI: 10.48305/jhsr.v20i1.1531]

پوچی، هیجانات منفی و خلق غمگین را در فرد تحریک می‌نماید که امید به زندگی را کاهش و دید مثبت به زندگی و ازدواج را نیز مختل می‌کند (۱۹). احساس بدبینی و کناره‌گیری از روابط اجتماعی نیز می‌تواند ملاک‌ها و معیارهای فردی نسبت به ازدواج را از طریق اختلال در ادراک واقعیت و موقعیت‌های اجتماعی، به سمت منفی شدن سوق دهد. افکار وسواسی حول محور ازدواج نیز با توجه محتوای تفکر، در صورتی که دارای محتوای فکر منفی پیرامون ازدواج باشد، از طریق تقویت باورهای منفی منجر به نگرش نامطلوب به ازدواج می‌شود.

ذهنیت والدین ناکارامد نیز با تقویت خودسرزنش‌گری و سوق دادن فرد به سمت انتظارات غیر واقع‌بینانه، منجر به نگرش نامطلوب نسبت به ازدواج خواهد شد. در زمان تقویت این ذهنیت، فرد یا در جهت کمال‌گرایی و اختلال شخصیت خودشیفته و یا در جهت تفکرات وسواس‌گونه حرکت می‌کند که در هر دو صورت انتظارات و معیارهای فرد برای ازدواج را تحت تأثیر قرار خواهد داد (۶). با توجه به این که ذهنیت بزرگسال سالم حالتی از آگاهی است که در آن فرد قادر است به مسایل و مشکلاتش به صورت عینی، منطقی، بدون درگیر شدن با احساسات دردناک و در حالی که از آن‌ها آگاه است، فکر کند (۷)، می‌تواند نگرش مطلوب و منطقی نسبت به ازدواج را به دنبال داشته باشد.

در زمینه نقش واسطه‌گری تنظیم هیجان بین فردی در رابطه بین ذهنیت‌های طرحواره‌ای با نگرش نسبت به ازدواج، می‌توان بیان نمود که ذهنیت‌های طرحواره‌ای در عمیق‌ترین سطوح شناختی فرد فعال می‌شوند، خارج از حیطه هوشیاری عمل می‌کنند و فرد را از لحاظ شناختی و هیجانی آسیب‌پذیر می‌سازند (۲۰). به عبارت دیگر، ذهنیت‌های طرحواره‌ای یک تم یا الگوی وسیع و نافذ است که از خاطرات، هیجان‌ها، شناخت‌ها و احساسات جسمانی راجع به خود و روابط با دیگران تشکیل شده و در طول دوران کودکی یا نوجوانی رشد کرده است و حاصل زندگی یک فرد می‌باشد و هنگامی که برانگیخته می‌شود، افراد اغلب اختلالاتی در تنظیم هیجانی به شکل عام و تنظیم هیجان بین فردی به شکل خاص را تجربه می‌کنند (۱۰). به بیان دیگر، هر یک از ذهنیت‌های طرحواره‌ای قادر است به گونه‌ای هر یک از ابعاد تنظیم هیجان بین فردی را تحت تأثیر قرار دهد. شکل‌های افراطی ذهنیت‌های کودکانه، ذهنیت مقابله‌ای ناکارامد و ذهنیت والدین ناکارامد از طریق تقویت باورهای منفی، احساسات مثبت را تحت تأثیر قرار می‌دهد و منجر به کاهش هیجانات مثبت در روابط بین فردی می‌شود. تقلیل احساسات مثبت بر نظر فرد درباره این که دیگران به چه چیزی فکر می‌کنند و یا چه احساسی دارند، تأثیر منفی دارد و موجب سوء تعبیر و به دنبال آن، کاهش آرامش فرد می‌شود. همچنین، فرایند الگوگیری اجتماعی متأثر از ذهنیت‌های طرحواره‌ای است. به عبارت دیگر، می‌توان بیان نمود که ذهنیت‌های طرحواره‌ای بر باورهای فرد در مورد انتخاب الگوها اثر می‌گذارد و در نهایت، فرایند اجتماعی شدن را تحت تأثیر قرار می‌دهد (۲۱). شکل‌های افراطی ذهنیت‌های طرحواره‌ای ناکارامد، با ایجاد احساسات منفی در مورد دیگران، نگاه منفی از زاویه دید دیگران، کاهش آرامش در روابط بین فردی و در نهایت، مختل نمودن فرایند الگوگیری اجتماعی، با اثر منفی بر تنظیم هیجانی بین فردی، نگرش نامطلوب نسبت به ازدواج را به وجود می‌آورد. بنابراین، ذهنیت‌های طرحواره‌ای از طریق اختلال در کنترل فعالانه و پاسخ‌های هیجانی سازگارانه، تنظیم هیجانی بین فردی را دچار مشکل می‌کند و به واسطه افزایش راهبردهای مقابله‌ای ناسازگارانه و تقویت تفکر غیر منطقی، می‌تواند نگرش نسبت به ازدواج را به سمت نامطلوب شدن سوق دهد.

نتیجه‌گیری

از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به استفاده از پرسش‌نامه‌های خودگزارش‌دهی جهت جمع‌آوری داده‌ها، عدم انتخاب تصادفی نمونه‌ها، محدود بودن جامعه به دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد و عدم بررسی تفاوت‌های جنسیتی نمونه‌های مورد مطالعه اشاره کرد. بنابراین، پیشنهاد می‌شود تحقیقی مانند بررسی حاضر در دیگر اقشار جامعه و زنان نیز انجام گردد تا معیاری برای مقایسه نتایج فراهم آورد. همچنین، بهتر است پژوهشی با موضوع مقایسه جنسیتی در مورد رابطه بین ذهنیت‌های طرحواره‌ای با نگرش نسبت به ازدواج با میانجی‌گری تنظیم هیجان بین فردی انجام شود و در بررسی‌های آینده، نمونه‌گیری به صورت تصادفی صورت گیرد. علاوه بر این، به روان‌شناسان و مشاوران پیشنهاد می‌گردد بر اساس نتایج به دست آمده، جهت اصلاح نگرش غیر واقع‌بینانه نسبت به ازدواج در دانشجویان در دانشگاه‌ها و مراکز مشاوره، بسته‌های آموزشی مبتنی بر اصلاح هم‌زمان ذهنیت‌های طرحواره‌ای و تنظیم هیجان بین فردی انجام شود.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از تمامی افرادی که در انجام پژوهش حاضر همکاری نمودند، تشکر و قدردانی به عمل می‌آید.

References

1. Zhou M, Brown D. Educational learning theories. 2nd ed. Education Open Textbooks; 2015.
2. Khojasteh M, Mohammadi A, Abbaspour Z. Married students' attitude to marriage: A qualitative study. Iranian Journal of Psychiatric Nursing 2016; 4(2): 19-28. [In Persian].
3. Fatollahzadeh N, Behbahani M, Karaminejad J, Mahmodi M, Abdi M. Effectiveness of emotional schemata therapy in comparison with reality therapy on marriage expectations in single girls. Applied Psychology 2020; 14(1): 77-97. [In Persian].
4. Mazzuca S, Kafetsios K, Livi S, Presaghi F. Emotion regulation and satisfaction in long-term marital relationships: The role of emotional contagion. J Soc Pers Relat 2018; 36(9): 2880-95.
5. Simons RL, Simons LG, Lei MK, Landor A. Relational schemas, hostile romantic relationships, and beliefs about marriage among young African American adults. J Soc Pers Relat 2012; 29(1): 77-101.
6. Arntz A, Jacob G. Schema Therapy in practice: an introductory guide to the schema mode approach. Hoboken, NJ: John Wiley and Sons; 2012.

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-18]
[DOI: 10.48305/jhsr.v20i1.1531]

7. Young JE, Klosko JS, Weishaar ME. Schema therapy: A practitioner's guide. New York, NY: Guilford Press; 2011.
8. Mohammadi B, Soleymani A. Early Maladaptive schemas and marital satisfaction as predictors of marital commitment. Int J Behav Sci 2017; 11(1): 16-22.
9. Erturk SP, Kahya Y, Gor N. Childhood emotional maltreatment and aggression: The mediator role of the early maladaptive schema domains and difficulties in emotion regulation. J Aggress Maltreatment Trauma 2020; 29(1): 92-110.
10. Yakin D, Gencoz T, Steenbergen L, Arntz A. An integrative perspective on the interplay between early maladaptive schemas and mental health: The role of self-compassion and emotion regulation. J Clin Psychol 2019; 75(6): 1098-113.
11. Gratz KL, Weiss NH, Tull MT. Examining emotion regulation as an outcome, mechanism, or target of psychological treatments. Curr Opin Psychol 2015; 3: 85-90.
12. McElwain A, McGill J, Savasuk-Luxton R. Youth relationship education: A meta-analysis. Child Youth Serv Rev 2017; 82: 499-507.
13. Lobbestael J, Arntz A, Sieswerda S. Schema modes and childhood abuse in borderline and antisocial personality disorders. J Behav Ther Exp Psychiatry 2005; 36(3): 240-53.
14. Salavati M, Yeke Yazdandoost R. Schema therapy. 2nd ed. Tehran, Iran: Danjeh Publications; 2015. [In Persian].
15. Sayyah SS, Koochakzadeh R, Hasani F. Psychometric properties of Marital Attitude Scale. Rooyeshe Ravanshenasi Journal 2018;6(4):93-107. [In Persian].
16. Hofmann SG, Carpenter JK, Curtiss J. Interpersonal Emotion Regulation Questionnaire (ierq): scale development and psychometric characteristics. Cognit Ther Res 2016; 40(3): 341-56.
17. Soleimani S, Mofrad F, Kareshki H. Interpersonal Emotion Regulation Questionnaire (IERQ) in Persian speaking population: Adaption, factor structure and psychometric properties. Int J Appl Behav Sci 2018; 3(4): 42-9.
18. Shabani Khadiv A, Ahmadian H. Studying the relationship between of basic psychological needs satisfaction and the emotional regulation disorder with the mediation of early maladaptive schemas at Bu-AliSina university students. Knowledge & Research in Applied Psychology 2019;20(1):101-11. [In Persian].
19. Bloch L, Haase CM, Levenson RW. Emotion regulation predicts marital satisfaction: more than a wives' tale. Emotion 2014; 14(1): 130-44.
20. Aldao A, Nolen-Hoeksema S. Specificity of cognitive emotion regulation strategies: A transdiagnostic examination. Behav Res Ther 2010; 48(10): 974-83.
21. Aldao A, Nolen-Hoeksema S, Schweizer S. Emotion-regulation strategies across psychopathology: A meta-analytic review. Clin Psychol Rev 2010; 30(2): 217-37.

[Downloaded from hsr.mui.ac.ir on 2026-11-18]

[DOI: 10.48305/jhsr.v20i1.1531]